

Inkoopbeleid 2020 gemeente Waterland

Inhoud

1. Definities	5
2. Beleid en doelstellingen	6
2.1 Organisatiedoelstellingen	6
2.2 Inkoopdoelstellingen	6
3. Juridische uitgangspunten	8
3.1 Algemeen juridisch kader	8
3.2 Algemene (juridische) beginselen bij Inkoop	8
Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht	8
Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	9
3.3 Mandaat en volmacht	9
3.4 Afwijkingsbevoegdheid	9
4. Ethische en ideële uitgangspunten	10
4.1 Integriteit	10
4.2 Maatschappelijk verantwoord inkopen	10
Duurzaam inkopen	10
Social Return on Investment (SROI)	11
4.3 Innovatief aanbesteden	11
5. Economische uitgangspunten	13
5.1 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie	13
5.2 Lokale economie en MKB	13
5.3 Verlagings administratieve lasten	13
5.4 Samenwerkingsverbanden	14
5.5 Bepalen van de inkoopprocedure	14
5.6 Raming en budget	16
5.7 Algemene inkoopvoorwaarden	16
5.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen	16
6. Organisatorische uitgangspunten	18
6.1 Inkoop in de organisatie	18
6.3 Inkoopdossier	18
6.4 Verantwoordelijken	18
6.5 Hanteren van een standaardwerkwijze	18
6.6 Contractbeheer, contract- en leveranciersmanagement	18

Bijlagen

- 1 **Beleidsnotitie social return on investment Zaanstreek-Waterland 2020**
- 2 **Uitvoeringsprotocol social return on investment Zaanstreek-Waterland 2020**

Inleiding

Sinds 1 april 2013 is de Aanbestedingswet 2012 in Nederland van kracht. In reactie op de nieuwe wetgeving is in 2013 het gemeentelijk inkoopbeleid aangepast en vastgelegd in de Nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Waterland 2013. Met de Aanbestedingswet 2012 zijn de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG in de Nederlandse wet geïmplementeerd. Hierna zijn er nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen vastgesteld (voor de gemeente geldt de richtlijn voor de klassieke overheid: richtlijn 2014/24/EU en de richtlijn met betrekking tot concessies 2014/23/EU). In Nederland is de richtlijn per 1 juli 2016 geïmplementeerd in de vorm van een wijziging van de Aanbestedingswet 2012. In reactie hierop heeft de gemeente haar inkoopbeleid aangepast in het Inkoopbeleid 2016. In het Inkoopbeleid 2019 zijn op een aantal punten aanpassingen doorgevoerd in verband met een aantal actualisaties, de veranderde marktsituatie en voortschrijdend inzicht binnen de organisatie. Ook in 2020 is een aanpassing van het inkoopbeleid noodzakelijk in verband met het nieuwe regionale SROI beleid en afschaffing van het klachtenmeldpunt aanbestedingen bij gemeente Schagen. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om ook gelijk weer een aantal kleine actualisaties en verbeteringen door te voeren.

In dit beleid worden de doelstellingen, uitgangspunten en kaders weergegeven waarbinnen inkoop in de gemeente plaatsvindt.

De Aanbestedingswet verplicht de gemeente het kiezen en het motiveren van bepaalde keuzes tijdens het inkoopproces. Dit beleid dient als basis voor deze keuzes en motivatie.

Dit inkoopbeleid treedt in werking de dag na bekendmaking. Het inkoopbeleid 2019 wordt hiermee ingetrokken.

1. Definities

In dit Inkoopbeleid wordt verstaan onder:

Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de gemeente.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet onder Overheidsopdracht voor diensten.
Gemeente	De gemeente Waterland.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de gemeente gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet onder Overheidsopdracht voor levering.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU.
Ondernemer	Een <i>'aannemer'</i> , een <i>'leverancier'</i> of een <i>'dienstverlener'</i> .
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

2. Beleid en doelstellingen

2.1 Organisatiedoelstellingen

De gemeente werkt vanuit specifieke kaders en/of doelstellingen: het werken met doelmatige werkprocessen, waardoor zoveel mogelijk effectiviteit en efficiency ontstaat, het digitaliseren van bedrijfsvoering en het zoeken naar samenwerking met regionale gemeenten.

De doelstellingen en uitgangspunten verwoord in dit Inkoopbeleid sluiten goed aan bij de organisatiedoelstellingen. Met andere woorden: de inkoopfunctie binnen de gemeente levert een bijdrage aan het realiseren van organisatiedoelstellingen.

2.2 Inkoopdoelstellingen

De gemeente wil met dit Inkoopbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.

De gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het Inkoopbeleid na en koopt efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor Ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.

Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.

Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de contractant en in wederzijds respect tussen de gemeente en de contractant. De gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.

Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs-kwaliteitverhouding.

Bij het Inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kan de gemeente ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging. Conform de Aanbestedingswet gunt de gemeente opdrachten aan de inschrijver met de Economisch Meest Voordelige Inschrijving. Behalve als er sprake is van gunning op basis van laagste kosten, wordt hierbij naast de prijs-kwaliteitverhouding eveneens naar duurzaamheid gekeken. Er wordt gezocht naar een goede balans tussen prijs, kwaliteit en duurzaamheid. Alle kosten en opbrengsten die gemoeid zijn met een aankoop, gedurende de hele levenscyclus, zullen hierbij in overweging genomen worden (de gemeente hanteert de zogenaamde 'Total cost of ownership'-benadering). Deze benadering is een methodiek die financiële afwegingen van een product gedurende de levenscyclus mogelijk

maakt. Hierbij wordt niet alleen gelet op initiële of aanschafkosten, maar ook op beheers- en onderhoudskosten en 'sloopkosten' en dergelijke. De initiële kosten kunnen bij een duurzame aanbesteding hoger zijn, bijvoorbeeld omdat er ander materiaal wordt gebruikt of omdat er bijvoorbeeld een onderhoudsvrij of energiearm ontwerp wordt gemaakt. Dit kan echter worden gecompenseerd door lagere gebruikskosten en onderhoudskosten, bijvoorbeeld door een lager energiegebruik of langere levensduur van een product of werk. Ook bij de afdankings- of sloopkosten kunnen voordelen optreden. Door het aanschaf-, onderhoud- en afdankingsbudget te bundelen en deze mee te nemen over de gehele gebruiksfase ontstaat er een ander beeld van 'prijs' en is dit goed mee te nemen in de onderlinge vergelijking van offertes.

Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de gemeente.

Inkoop moet ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de gemeente en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete doelstellingen van Inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.

Administratieve lastenverlichting voor zowel de gemeente als ook voor ondernemers.

Zowel de gemeente als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet zal de gemeente in principe en indien mogelijk digitaal inkopen (en aanbesteden) met gebruikmaking van TenderNed. De gemeente maakt gebruik van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, waardoor bewijsstukken alleen overlegd hoeven te worden door de partij(en) die voor gunning van een opdracht in aanmerking komen.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit Inkoopbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

3. Juridische uitgangspunten

Juridische uitgangspunten stellen eisen aan rechtmatigheid. Naast de wettelijke verplichtingen van buitenaf, zoals de Europese en Nationale wetgeving heeft de gemeente zelf ook regels.

Dit Inkoopbeleid, de Mandaatregeling en de Budgethoudersregeling, vormen samen de spelregels die in acht moeten worden genomen bij inkopen en aanbesteden door de gemeente.

3.1 Algemeen juridisch kader

De gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.

De voor het Inkoopbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgt uit:

- **Aanbestedingswet 2012:** dit nieuwe wettelijke kader implementeert de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU ("Aanbestedingsrichtlijnen") en Richtlijn 2007/66/EG ("Rechtsbeschermingsrichtlijn"). Deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
- **Europese wet- en regelgeving:** wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis.
- **Burgerlijk Wetboek:** het wettelijke kader voor overeenkomsten.
- **Gemeentewet:** het wettelijke kader voor gemeenten.
- **Algemene Wet Bestuursrecht.**

Daarnaast is een aantal zaken uit de Aanbestedingswet in het Aanbestedingsbesluit geregeld. Dit besluit verplicht het toepassen van:

- **De Gids proportionaliteit:** Bij aanbesteden moeten aanbestedende diensten het beginsel van proportionaliteit in acht nemen. De Gids proportionaliteit geeft hier invulling aan.
- **Het Aanbestedingsreglement Werken 2016:** dit reglement is als verplicht richtsnoer voor het aanbesteden van werken onder de Europese aanbestedingsdrempel aangewezen.

Hierbij geldt het principe: "pas toe of leg uit".

3.2 Algemene (juridische) beginselen bij Inkoop

Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De gemeente neemt bij overheidsopdrachten en overeenkomsten die onder het regime van de vigerende Aanbestedingswet vallen de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

Gelijke behandeling: Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.

Non-discriminatie: Er mag geen onderscheid naar nationaliteit gemaakt worden.

Transparantie: De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.

Proportionaliteit (evenredigheid): De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De gemeente past het beginsel van proportionaliteit, conform de Gids Proportionaliteit, toe bij het bepalen van de juiste aanbestedingsprocedure, de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De gemeente neemt bij haar Inkoop de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

3.3 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de vigerende mandaatregeling en budgethoudersregeling van de gemeente.

3.4 Afwijkingsbevoegdheid

In de gevallen waarin de toepassing van dit beleid leidt tot een onredelijke uitkomst voor de gemeente, hetgeen ter uitsluitende beoordeling aan de gemeente is, is de gemeente gerechtigd af te wijken van het Inkoopbeleid. Afwijking is in elk geval mogelijk in geval van calamiteiten, waardoor Werken, Leveringen of Diensten nodig zijn om een onmiddellijke noodsituatie te verhelpen. Ook indien de te verwachten voordelen van een andere aanbestedingsvorm dan de in dit beleid voorgeschreven aanbestedingsvorm redelijkerwijs groter worden ingeschat, mag worden afgeweken van de voorgeschreven aanbestedingsvorm voor zover één en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is. Het niet tijdig starten van de aanbestedingsprocedure is geen geldig argument, voor de wetgever niet, dus ook niet voor de gemeente.

Het afwijken van het Inkoopbeleid en/of het advies van de inkoopadviseur, moet gemotiveerd ter besluitvorming aan het college van B&W worden voorgelegd. De budgetbeheerder is verantwoordelijk voor het collegeadvies en voor het betrekken van de inkoopadviseurs bij het opstellen van het advies.

4. Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

De gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde richtlijnen. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

De gemeente contracteert enkel integere Ondernemers.

De gemeente wil enkel zaken doen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij inkoop mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'. Ook behoudt de gemeente zich het recht voor om Ondernemers van haar aanbestedingen uit te sluiten op basis van prestaties in het verleden (conform artikel 2.87 eerste lid, onderdeel g Aanbestedingswet 2012).

4.2 Maatschappelijk verantwoord inkopen

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. De gemeente streeft er naar om maatschappelijk verantwoord in te kopen. Zij doet dit onder meer door aandacht te geven aan duurzaamheid en aan sociale effecten die een inkoop met zich mee kan brengen.

Duurzaam inkopen

Het uitgangspunt van duurzaamheid is dat er een gezond evenwicht moet bestaan tussen ecologische, economische en sociale factoren. Dit evenwicht wordt vaak aangeduid als de balans tussen mens (people), omgeving (planet) en economie (profit) (de zogenaamde 3-P benadering).

De gemeente kan invloed uitoefenen op de verduurzaming van de productie van leveringen en werken en de uitvoering van diensten en werken, door bij de opdrachtverstrekking aan marktpartijen concrete duurzaamheidscriteria mee te nemen.

De gemeente past in principe de criteria voor duurzaam inkopen, opgesteld in opdracht van het Rijk, zoals deze gepubliceerd zijn door Pianoo, met behulp van de MVI-criteriatool, toe. Er kan alleen van deze criteria afgeweken worden indien:

- expliciete/afwijkende criteria zijn vastgesteld die ambitieuzer en/of geschikter zijn voor een specifiek inkooptraject;
- en/of de criteria onevenredig nadelig zijn in relatie tot de doelen die ermee gemoeid zijn.

Indien er wordt afgeweken van de duurzaamheidscriteria worden de redenen hiervan in het aanbestedingsdossier vastgelegd. Indien het een aanbesteding betreft waar het college conform de mandaatregeling de Offerteaanvraag dient vast te stellen, worden deze afwijkingen en de toelichting expliciet benoemd.

Bij de aanschaf van aangedreven voer- en vaartuigen en machines, geldt dat de gemeente varianten aanschaf die elektrisch of met een ander duurzaam alternatief worden aangedreven. Indien dit niet mogelijk of wenselijk is, dient bij een waarde van meer dan € 2.500,- de aanschaf ter goedkeuring aan de

portefeuillehouder duurzaamheid te worden voorgelegd. In lijn met de landelijke doelstellingen, streeft de gemeente er naar om 100% duurzaam in te kopen.

Circulair inkopen

De gemeente heeft op 20 juli 2018 de intentie om in 2022 voor ten minste 10% circulair in te kopen bekrachtigd door middel van het ondertekenen van een intentieverklaring van het samenwerkingsverband van de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Vervolgens is de intentie er naar toe te werken dat in 2025 een groei tot 50% circulaire inkoop en opdrachtgeverschap gerealiseerd wordt en te zijn aangesloten bij Rijkscriteria voor circulair opdrachtgeverschap. Dit inclusief inbedding van circulariteit in de organisatie en het monitoren van de behaalde resultaten.

De volgende definitie van circulair inkopen wordt gehanteerd: een product of dienst is circulair, als het leidt tot minimale toepassing van nieuwe materialen (en fossiele energie), zowel in het productieproces als bij het gebruik van de producten en diensten, en/of maximaal inzet op lange levensduur en daarna hoogwaardige herbruikbaarheid van het product of de materialen daarin.

Sociale effecten

De gemeente weert Werken, Leveringen en/of Diensten die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden, waaronder kinderarbeid, tot stand komen of zijn gekomen.

Social Return on Investment (SROI)

De gemeente spant zich in voor het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Indien passend oefent de gemeente middels inkopen en aanbesteden invloed uit op de bedrijfsvoering van de gecontracteerde Ondernemer en zet deze aan tot het aanbieden van (leerwerk)stages en/of het in dienst nemen van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt en/of jongeren. Dit aanbestedingsinstrument wordt ook wel 'Social Return on Investment' (SROI) genoemd. De gemeente wil SROI voor meer doelgroepen toepassen dan tot nu toe het geval was. Naast het sociale rendement wordt er ook aandacht geschonken aan het economische rendement, door voldoende rekening te houden met de bedrijfsvoering van de Ondernemers. Het doel van de gemeente is het aantal uitkeringsgerechtigden terug te dringen en jongeren aan het werk te helpen. In bijlage 1 en 2 zijn de beleidsnotitie Social return on investment en het bijbehorende uitvoeringsprotocol van de gemeenten in regio' Zaanstreek-Waterland opgenomen.

4.3 Innovatief aanbesteden

De gemeente wil graag, voor zover dit mogelijk is binnen de beperkingen van een kleine overheidsorganisatie, innovatief aanbesteden. Omdat de gemeente zelf niet alle expertise in huis heeft, streeft zij er naar om meer een regie organisatie te worden, waardoor de kennis en kunde van de markt optimaal benut wordt. Praktisch gezien kan de gemeente innovatief aanbesteden door functioneel te specificeren, door varianten toe te staan of door bij de beoordeling van de gunningscriteria innovatieve elementen mee te wegen. Een andere mogelijkheid bestaat uit het gebruik maken van innovatieve contractvormen. Bij het gebruik van innovatieve contractvormen kunt u denken aan Design & Build, Design & Construct of Design, Build & Maintain overeenkomsten (ook wel prestatiecontracten) (waarbij de traditionele scheiding tussen ontwerp, uitvoering en/of onderhoud wordt losgelaten waardoor er ruimte aan marktpartijen wordt geboden om oplossingen in te brengen in een vroeg stadium van het project). Ook het toepassen van een bijzondere

aanbestedingsprocedure, zoals als de concurrentiegerichte dialoog, kan de innovativiteit van de markt bevorderen.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

De gemeente acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.

De gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkoop, waaronder de keuze van Ondernemer(s) en contractant(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving.

De gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

Gedurende de contractperiode kan bij de contractant afhankelijkheid ontstaan van de gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten of productontwikkelingen (innovatie). De gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

5.2 Lokale economie en MKB

De gemeente heeft oog voor de lokale economie.

De gemeente zoekt actief naar mogelijkheden voor de lokale- en regionale economie en doet dit binnen de bestaande regelgeving en zonder dat dit in principe tot discriminatie van Ondernemers leidt. Lokale- en regionale Ondernemers hebben in beginsel alleen bij exact gelijke, door de gemeente ingeschatte, geschiktheid een bevoorrechte positie ten opzichte van andere Ondernemers. Bij een enkelvoudig of meervoudig onderhandse uitvraag, waarbij de gemeente zelf de partijen uitkiest waaraan zij een offerte vraagt, wordt bekeken of er een geschikte Ondernemer in de eigen gemeente gevestigd is. Alleen bij gelijke geschiktheid wordt er de voorkeur aan gegeven om de lokale Ondernemer uit te nodigen. De gemeente kan de keuze voor de Ondernemer(s) altijd motiveren.

De gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Bij nationale- en Europese aanbestedingsprocedures wordt er, indien doelmatig, met percelen gewerkt. Dit om de kansen van het midden- en kleinbedrijf in het algemeen en mogelijk ook van het lokale en regionale midden- en kleinbedrijf te vergroten. Er worden proportionele selectie- en gunningscriteria gesteld zodat bedrijven uit het MKB ook aan "grotere" aanbestedingen deel kunnen nemen.

5.3 Verlaging administratieve lasten

De gemeente verlicht waar mogelijk de administratieve lasten voor zowel zichzelf, als ook voor Ondernemers. De gemeente verlicht deze lasten door zo veel als mogelijk gebruik te maken van uniforme documenten, die eraan bijdragen dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn. Er wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument en van standaard inkoopvoorwaarden dan wel (paritair opgestelde) branchevoorwaarden (zie ook paragraaf 5.8). De gemeente besteedt zo veel mogelijk elektronisch (digitaal) aan via TenderNed.

5.4 Samenwerkingsverbanden

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerking binnen de eigen organisatie als voor samenwerking met andere (buur)gemeenten of aanbestedende diensten. Voor een groot gedeelte van de aanbestedingen op het gebied van het sociaal domein vindt sinds december 2015 regionale inkoop en contractmanagement voor de regio Zaanstreek-Waterland plaats. Hiertoe is een dienstverleningsovereenkomst met Zaanstad gesloten. De overeenkomst houdt in dat Zaanstad alle inkoopwerkzaamheden in het kader van de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) voor de gemeente uitvoert.

5.5 Bepalen van de inkoopprocedure

De gemeente hanteert bij de onderstaande bedragen in principe de volgende procedures. In voorkomende gevallen kan er ook gekozen worden uit één van de andere inkoopprocedures die de wet toestaat. Voor meerjarige contracten geldt dat de totale waarde van opdracht wordt bepaald door de som van opdrachtwaarde per jaar inclusief optie jaren en eventuele andere opties. Voor repeterende opdrachten (opdrachten die altijd elk jaar benodigd zijn) geldt dat er een opdrachtwaarde over vier jaar genomen wordt om de totale opdrachtwaarde te bepalen.

(Bedragen zijn exclusief BTW)

Soort opdracht	Opdrachtwaarde	Procedure
Leveringen en diensten*	≤ € 214.000 (Europese drempelwaarde)	Enkelvoudig onderhands, meervoudig onderhands of nationale (niet) openbare aanbestedingsprocedure. Afhankelijk van de situatie en in lijn met de Gids-proportionaliteit. > € 25.000, - bindend procedure advies van inkoop.
	> € 214.000 (Europese drempelwaarde)	Europese aanbestedingsprocedure.
Sociale en andere specifieke diensten**	≤ € 750.000	Enkelvoudig onderhands, meervoudig onderhands of openbare aanbestedingsprocedure of andere procedure. Vrijheid om een passende procedure vorm te geven. > € 25.000, - bindend procedure advies van inkoop.
	> € 750.000	Verlicht aanbestedingsregime. Vooraf aankondigen voornemen tot opdrachtverlening en publicatie van

		gunning van de opdracht achteraf. Bindend procedure advies van inkoop.
Werken	< € 5.350.000 (Europese drempelwaarde)	Enkelvoudig onderhands, meervoudig onderhands of nationale (niet) openbare aanbestedingsprocedure. Afhankelijk van de situatie en in lijn met de Gids-proportionaliteit. > € 50.000, - bindend procedure advies van inkoop.
	> € 5.350.000 (Europese drempelwaarde)	Europese aanbestedingsprocedure

* Niet zijnde 'sociale en andere specifieke diensten' zoals gedefinieerd in bijlage XIV van de Europese Richtlijn 2014/24.

** In de Europese aanbestedingsrichtlijn 2004/18/EG is sprake van 'sociale en andere specifieke diensten' waarvoor een verlicht aanbestedingsregime geldt. Deze diensten staan opgesomd in bijlage XIV van de richtlijn. Het betreft onder andere diensten voor gezondheidszorg en maatschappelijke diensten, bepaalde administratieve diensten, diensten voor verplichte sociale verzekering, uitkeringsdiensten, gemeenschaps-, sociale en persoonlijke diensten, religieuze diensten, hotels en restaurants, juridische dienstverlening, gevangenisdiensten, diensten voor openbare orde en reddingsdiensten, opsporings- en beveiligingsdiensten, internationale diensten, postdiensten en het coveren van banden en smederijdiensten.

Enkelvoudig onderhands

De gemeente vraagt aan één partij een offerte.

Meervoudig onderhands

De gemeente vraagt aan meerdere partijen offertes en vergelijkt deze. De keuze van de Ondernemers dient op objectieve gronden plaats te vinden. De procedure dient objectief en transparant vormgeven te zijn. De inschrijvers dienen gelijk behandeld te worden en gelijktijdig te beschikken over gelijke informatie.

Nationale openbare en nationale niet-openbare procedure

Gelijk aan de Europese aanbestedingsprocedures maar met iets meer vrijheid in de gehanteerde procedures. De termijnen kunnen wat korter zijn dan bij Europese procedures. Openbare uitnodiging van geïnteresseerde leveranciers vindt plaats via TenderNed.

Europese openbare en Europese niet-openbare procedure

De openbare procedure begint met een offerteaanvraag via TenderNed en publicatie van de opdracht in het EU-publicatieblad. De procedure kent één ronde, waarin alle inschrijvers die aan de gestelde eisen voldoen direct een offerte indienen.

Bij de niet-openbare procedure vindt het traject in twee fases plaats. In de eerste fase kunnen alle geïnteresseerde Ondernemers zich aanmelden. Op basis van beschreven selectiecriteria worden uit alle aanmeldingen een aantal (meestal vijf) meest geschikte gegadigden geselecteerd. Deze ontvangen een offerteaanvraag. De ingediende offertes worden in de tweede ronde beoordeeld.

De procedures worden objectief, transparant en non-discriminatoir vormgegeven.

Dynamisch Aankoopstelsel (DAS) voor Inhuur

Een DAS is een elektronisch proces voor het doen van gangbare aankopen van werken, leveringen of diensten, waarvan de kenmerken wegens de algemene beschikbaarheid op de markt voldoen aan de behoeften van de aanbestedende dienst, dat is beperkt in de tijd en gedurende de gehele looptijd openstaat voor ondernemers die aan de eisen voor toelating tot het systeem voldoen. Voor opdrachten voor inhuur van tijdelijk personeel maakt de gemeente gebruik van een DAS.

5.6 Raming en budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve schriftelijke raming van de overheidsopdracht. De raming bepaalt immers met name de (verplicht) te volgen Inkoopprocedure(s). Het is daarbij van belang, dat voorgenomen overheidsopdrachten niet kunstmatig worden gesplitst ('splitsingsverbod') met als doel zich bewust aan de Aanbestedingsregelgeving te onttrekken.

Daarnaast is de raming ook van belang, om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. Inkoop vindt alleen dan plaats nadat is vastgesteld dat het financiële budget beschikbaar en toereikend is. De gemeente wil immers op geen enkele wijze het risico lopen, dat verplichtingen worden aangegaan die zij niet kan nakomen.

5.7 Algemene inkoopvoorwaarden

De gemeente hanteert voor haar inkopen gestandaardiseerde algemene inkoopvoorwaarden. Voor Leveringen en Diensten hanteert de gemeente de Algemene inkoopvoorwaarden zoals deze zijn opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Voor IT opdrachten zullen de Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT 2016) worden toegepast. Voor Werken hanteert de gemeente de uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van Werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012). Indien een set algemene voorwaarden vervangen wordt door een nieuwere versie, zal de gemeente de nieuwste versie hanteren.

Daar waar gewenst kan de gemeente in de overeenkomst op artikelniveau afwijken van algemene voorwaarden. Indien het naar het oordeel van de gemeente in specifieke gevallen beter is andere algemene inkoopvoorwaarden (of branchevoorwaarden) toe te passen, is dit mogelijk.

5.8 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

Door objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de gemeente eerlijke mededinging. Dit draagt bij aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De gemeente wenst geen Ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

De gemeente houdt tijdens het inkoopproces rekening met de rechtmatige commerciële belangen van Ondernemers. Hoewel er op de gemeente een verregaande motiveringsverplichting rust aangaande bijvoorbeeld de gunning van een overheidsopdracht, deelt de gemeente op grond van de

Aanbestedingsregelgeving bepaalde gegevens niet mee indien openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn, de rechtmatige commerciële belangen van Ondernemers zou kunnen schaden, of afbreuk aan de eerlijke mededinging tussen hen zou kunnen doen.

6. Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoop in de organisatie

Inkoop is door middel van een gecoördineerde inkoopfunctie georganiseerd. Voor aanbestedingen die meerdere afdelingen betreffen (afdelings- en of intergemeentelijke overschrijdende inkopen), wordt een inkoopteam samengesteld. In dit (multidisciplinaire) inkoopteam participeren medewerkers die betrokken zijn bij deze aanbesteding. Gebundelde aanbestedingen en complexe of grotere (Europese) aanbestedingen worden begeleid door een inkoopadviseur. Voor de overige inkooptrajecten heeft de inkoopadviseur een adviserende rol en indien gewenst door de vakafdeling, tevens een begeleidende rol. Het vakgebied inkoop valt onder het Team Juridische Zaken en Inkoop binnen het domein bedrijfsvoering van de gemeente. Binnen een aantal vakafdelingen zijn er inkoopambassadeurs. Dit zijn medewerkers die naast hun reguliere functie, meer kennis van inkopen en aanbesteden hebben en, in samenspraak met de inkoopadviseur, hun collega's, gevraagd en ongevraagd, adviseren bij inkoopangelegenheden.

Het naleven van het inkoopbeleid wordt gecontroleerd door de taakgroep concern control van de gemeente.

6.3 Inkoopdossier

Aanbestedingen worden schriftelijk vastgelegd in een digitaal inkoopdossier. Het inkoopdossier bevat alle, ten behoeve van de interne en externe controle benodigde, relevante inkoop- en aanbestedingsdocumenten. Bij aanbestedingen die plaatsvinden onder begeleiding van inkoop, draagt de inkoopadviseur zorg voor het inkoopdossier. In overige gevallen is de betrokken budgetbeheerder/-houder verantwoordelijk voor het juist en volledig bijhouden en archiveren van het inkoopdossier.

6.4 Verantwoordelijken

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door de budgetbeheerders/-houders. De inkoopadviseur begeleidt en adviseert de budgetbeheerders/-houders bij de uitvoering van inkoop en aanbestedingen en is verantwoordelijk voor het actueel houden en implementeren van het Inkoopbeleid. De portefeuillehouder inkoop is verantwoordelijk voor inkoop. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het inkoopbeleid.

6.5 Hanteren van een standaardwerkwijze

Om het inkoopproces op professionele wijze gestalte te geven dient waar mogelijk gebruik te worden gemaakt van standaarddocumenten en standaardprocedures.

6.6 Contractbeheer, contract- en leveranciersmanagement

De gemeente voert actief contractbeheer. Door op een digitale centrale plek een overzicht van alle lopende contracten te creëren en te beheren, is de gemeente in staat diverse overeenkomsten met een ondernemer te bundelen, totaaloverzichten te genereren en strategische keuzes aangaande inkoop te maken.

Beleidsnotitie social return on investment Zaanstreek-Waterland 2020

MEER MOGELIJKHEDEN, MEER KANSEN

Een integraal beleidsdocument van de gemeenten in de arbeidsmarktregio
Zaanstreek – Waterland
30 maart 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Wat is Social Return on Investment	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Aan welke doelen draagt SROI bij	3
1.3 Uitgangspunten voor SROI	4
1.3.1 Brede maatwerk mogelijkheden	4
1.3.2 Duurzame arbeidsinschakeling.....	4
1.3.3 Beïnvloedingsvermogen: SROI als hefboom	4
1.3.4 Gelijke spelregels.....	4
1.4 Regionale samenwerking	5
2 Inkoop en aanbesteding.....	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Bij welke opdrachten SROI toepassen.....	5
2.3 Maatwerk: inschatten kansen	6
2.4 SROI percentage: maatwerk.....	6
2.5 Gunningscriterium.....	6
3 De waardering van de SROI invulling	7
3.1 Bouwblokken.....	7
3.2 Mogelijkheden voor SROI-invulling	7
3.2.1 Arbeidsparticipatie heeft de voorkeur	7
3.2.2 Daarnaast kan de opdrachtnemer ‘Sociaal inkopen’	7
3.2.3 Samenwerken met opdrachtnemers in projecten gericht op kandidaat-ontwikkeling	7
3.2.4 Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten	7
4 Monitoring en handhaving.....	8
4.1 Prestatie meten van opdrachtnemer	8
4.2 Verwerking persoonsgegevens	8
4.3 Naleving.....	8

1 Wat is Social Return on Investment

1.1 Inleiding

Maatschappelijke waarde is een belangrijk thema bij aanbestedingen. In de Aanbestedingswet (AW) is als uitgangspunt opgenomen: Aanbesteder “draagt zorg voor het leveren van zo veel mogelijk maatschappelijke waarde voor de publieke middelen”.

Deze beleidsnotitie en het daaruit voortkomende uitvoeringsprotocol gaan over social return on investment (SROI), één van de manieren om zoveel mogelijk maatschappelijke waarde te creëren.

SROI is het stellen van sociale contractvoorwaarden bij inkoop en aanbestedingen. Social return betekent letterlijk: ‘iets teruggeven aan de samenleving’ en is net als duurzaam inkopen onderdeel van ‘maatschappelijk verantwoord inkopen’.

In de praktijk betekent dit dat de opdrachtgever (gemeente) een contracteis opneemt over de SROI verplichting. Dit houdt in dat de opdrachtnemers een bepaald percentage van de opdrachtwaarde investeren in het leveren van een bijdrage aan de werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of aan andere activiteiten met een maatschappelijke impact.

Aan de voorkant bij het inkopenⁱ maken de gemeenten een strategische afweging hoe de meeste maatschappelijke impact te realiseren bij haar opgaven d.m.v. haar inkopen. Er zijn verschillende mogelijkheden van sociaal inkopen zoals:

1. inbesteden bij een eigen leerwerkbedrijf;
2. voorbehouden opdracht aan sociale werkvoorzieningen en sociale ondernemingen (AW artikel 2.82)ⁱⁱ;
3. stellen van aanvullende voorwaarden als contracteis, bijvoorbeeld een bijzondere uitvoeringsvoorwaarde over SROI.

Ook het onderverdelen in percelen kan gebruikt worden om bepaalde percelen specifiek sociaal in te kopen, bijv. een klein perceel één op één aan een sociale ondernemer gunnen of een klein perceel inbesteden of binnen één perceel met gebruikmaking van artikel 2.82. aan besteden.

SROI heeft zich landelijk bewezen als middel dat naast de reguliere re-integratie- en participatieactiviteiten van gemeenten kan bijdragen aan de verwezenlijking van de gemeentelijke doelstellingen op het terrein van het aan het werk helpen van werklozen en de participatie van deze doelgroep. Dit brengt hen in een betere positie op de arbeidsmarkt.

De meerwaarde van SROI voor opdrachtnemers zit in de mogelijkheid om invulling te geven aan de behoefte aan flexibele en structurele inzet van personeel, maatschappelijk verantwoord ondernemen en behoud van vakmanschap.

1.2 Aan welke doelen draagt SROI bij

In algemene zin is de ambitie met SROI dat kwetsbare burgers met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen op werk krijgen en meer kansen krijgen om mee te doen naar vermogen.

De doelstellingen van SROI zijn:

- Bijdragen aan opgaven op de arbeidsmarkt
 - Vergroten van (arbeids)participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
 - Voorkomen en terugdringen van voortijdige schooluitval;
 - Verbinden onderwijs en arbeidsmarkt;
- Stimuleren sociaal ondernemerschap
- Bijdragen aan andere maatschappelijke opgaven van de gemeente

Met het SROI beleid stimuleren de regiogemeenten het sociaal ondernemen. Dit gebeurt doordat de SROI verplichting kan worden ingevuld door sociaal inkopen van diensten of producten bij door de

arbeidsmarktregio erkende sociaal ondernemers. Hierbij hanteert de regio de internationaal geaccepteerde [definitie](#) van 'sociale onderneming'. Ook de Sociaal Economische Raad (SER) heeft deze geadopteerd. Social Enterprise NL heeft deze ontwikkeld tot een landelijke [Code Sociale Ondernemingen](#).

Zo delen sociale ondernemingen volgens de SER dat zij zelfstandige ondernemingen zijn die een product of dienst leveren en die primair en expliciet een maatschappelijk doel nastreven. Voor sociale ondernemingen staat de financiële doelstelling ten dienste van het primaire maatschappelijke doel. Dit onderscheidt de sociale onderneming van andere ondernemingen.

SROI kan naast de inzet op arbeidsmarktbeleid helpen om andere doelen in het maatschappelijk domein te bereiken. Zo kunnen opdrachtnemers met hun kennis en expertise bijdragen aan armoedebestrijding, goed onderwijs of bestrijding van eenzaamheid onder ouderen.

1.3 Uitgangspunten voor SROI

1.3.1 Brede maatwerk mogelijkheden

Van ondernemers wordt een redelijke en billijke inspanning gevraagd. Daarvoor zijn brede toepassingsmogelijkheden van SROI ondersteunend. De invulling in SROI vindt in eerste instantie op de opdracht plaats. Als het invullen niet mogelijk lijkt op de opdracht, kan de ondernemer ook naar mogelijkheden binnen de bredere bedrijfsvoering en bij onderaannemers kijken. Daarnaast zijn er mogelijkheden van sociale inkoop en co-creatieve samenwerkingsprojecten. Als dit niet voldoende is, dan kan opdrachtnemer in overleg met en na toestemming van de opdrachtgever invulling geven door een bijdrage aan maatschappelijke activiteiten in de gemeenten. Maatschappelijke activiteiten omvatten een scala aan activiteiten. Voorwaarde is dat deze activiteit een relatie heeft met de arbeidsmarkt, het onderwijs of de maatschappelijke beleidsdoelen van de gemeenten.

1.3.2 Duurzame arbeidsinschakeling

Het belangrijkste doel van SROI is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam verder te helpen. De gemeenten in de regio willen SROI zodanig inzetten dat werkzoekenden of kwetsbare groepen ook op langere termijn kunnen blijven werken, dus niet alleen tijdens een opdracht van een bedrijf bij de gemeente. Daarom maken we gebruik van een 'extra waardering' voor vaste dienstverbanden en voor doorstroom vanuit tijdelijke garantiebanen. Ook stimuleren we met SROI een werkomgeving waarbij de werkgever investeert in de nieuwe medewerker én in werkenden zonder startkwalificatie.

1.3.3 Beïnvloedingsvermogen: SROI als hefboom

Naast het maatschappelijke karakter van SROI kent het instrument ook een financiële prikkel. Wel spelen bij de invulling van SROI ook externe factoren mee. De invulling van een SROI verplichting is niet gebonden aan gemeentelijke grenzen, waardoor er niet gegarandeerd mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie vanuit de gemeente van de opdrachtgever worden ingezet. Ook het aantal opdrachten waarop SROI wordt toegepast, verschilt per jaar. De term "beïnvloedingsvermogen" dat voortkomt uit SROI is dan ook beter op zijn plaats dan een harde indicator. SROI is een hefboom om opdrachtnemers een maatschappelijke bijdrage te laten leveren die past bij hun bedrijf en opdracht.

1.3.4 Gelijke spelregels

Voor opdrachtnemers is het verwarrend als de manier van SROI invulling verschilt per gemeente. Dat is de reden dat harmonisering van SROI op de agenda staat. De acht gemeenten werken met de beleidsnotitie en het uitvoeringsprotocol aan een eenduidig regionaal beleid, waarbij maatwerk voor lokale opdrachten mogelijk is. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als bij opdrachtnemers betekent SROI een extra inspanning. De gemeenten willen ervoor zorgen dat SROI zo min mogelijk registratie en papierwerk oplevert.

1.4 Regionale samenwerking

Een regionaal beleid voor SROI vraagt om een uniforme regionale toepassing en uitvoering van het beleid. Tegelijkertijd dient er ruimte te zijn om lokaal binnen de vastgestelde kaders te kunnen bewegen, als de desbetreffende aanbesteding daartoe aanleiding geeft. Daarom zijn de SROI beleidskaders en uitvoeringsafspraken zodanig vormgegeven, dat zij maatwerk tijdens het aanbestedingstraject mogelijk maken. Binnen de regio zijn de gemeentegroottes heel verschillend en daarmee het inkoopvolume en de mogelijkheden voor het soort aanbestedingen waarmee sociale impact kan worden bereikt.

Als de opdracht eenmaal gegund is, vult de opdrachtnemer in overleg met de gemeente zijn SROI verplichting in. De uitvoeringsafspraken hiervoor zijn beschreven in het regionale Uitvoeringsprotocol Social Return Zaanstreek-Waterland. Lokale of regionale ontwikkelingen of de aard van opdracht kunnen aanleiding zijn voor gemeenten met opdrachtnemers afspraken te maken die afwijken van dit protocol. Die uitvoeringsafspraken bieden daarmee, net als deze beleidsnotitie, voldoende ruimte voor maatwerk.

Het schrijven van de aanbestedingsdocumenten en het bepalen van de SROI eis zijn een lokale aangelegenheid. De budgethouder of de afdeling Inkoop van de gemeente bepaalt de inhoud van de aanbesteding, inclusief aanvullende voorwaarden zoals SROI. Ook het contract dat volgt na definitieve gunning van de opdracht, wordt afgesloten met de afzonderlijke gemeente. Dat houdt in dat de lokale gemeente verantwoordelijk is voor het beheer van het contract, inclusief de SROI verplichting.

Voor de invulling van SROI wordt samengewerkt met partners in het Werkgeversservicepunt Zaanstreek-Waterland (WSP) en met andere maatschappelijke partners. De uitvoering van het SROI beleid is voor een groot deel belegd bij het regionaal opererende Werkgevers Servicepunt (WSP) Zaanstreek-Waterland. Dat betekent dat het WSP de opdrachtnemer/werkgever ondersteunt bij de SROI invulling. Er kunnen schaalvoordelen ontstaan. Deze beleidsnotitie en het uitvoeringsprotocol SROI kunnen een begin zijn voor verdere afstemming.

2 Inkoop en aanbesteding

2.1 Inleiding

Ons streven is een realistische en kansrijke SROI uitvraag te doen. SROI wordt als contracteis d.m.v. een bijzondere uitvoeringsvoorwaarde opgenomen. Optioneel kan een gunningscriterium worden toegepast.

2.2 Bij welke opdrachten SROI toepassen

SROI is mogelijk bij inkoopprocedures onder én boven de Europese aanbestedingsdrempel. In principe kan het bij opdrachten voor werken en diensten met een proportionele arbeidscomponent. Bij opdrachten voor leveringen wordt het toepassen van de SROI-eis in beginsel disproportioneel geacht. Wij willen dat SROI eenvoudig en op maat toepasbaar is op alle grotere aanbestedingen van de gemeenten. Het in de aanbestedingen meenemen van SROI gebeurt, wanneer dit kansrijk en proportioneel is, bij opdrachten boven de gemeentelijk vastgestelde drempels in het inkoopbeleid. Kleinere gemeenten zijn gebaat bij een lager bedrag als drempel om toch voldoende sociale impact te realiseren omdat het inkoopvolume lager ligt. Daarom wordt per gemeente een eigen drempelwaarde gehanteerd als ondergrens om SROI verplicht in de inkoop op te nemen.

Trapsgewijze drempels SROI uitvraag		
1	< € 100.000,-	Geen SROI uitvraag, tenzij
2	> € 100.000,-	Deel van de gemeenten
3	> Europese aanbestedingsdrempel Diensten en Leveringen > € 214.000,- (in 2020 en 2021 het Europese drempelbedrag) Voor Werken zelfde bedrag gebruiken	Deel van de gemeenten

2.3 Maatwerk: inschatten kansen

De beoordeling van de uitvraag van SROI vraagt maatwerk omdat opdrachten sterk van elkaar verschillen. Aanbevolen wordt om bij voorkeur per aanbesteding te bekijken hoe de beïnvloedende factoren inwerken op de uitvraag en het percentage SROI.

Hierbij gaat het om een inschatting of en hoe SROI bij een specifieke aanbesteding proportioneel en kansrijk toepasbaar is. Factoren die een rol spelen bij de inschatting van de kansen zijn bijvoorbeeld: omvang en looptijd van de opdracht; marktontwikkelingen; verhouding arbeid-materialen; aard van de opdracht en type werkzaamheden; arbeidsintensief of arbeidsextensief; aandeel van laaggeschoolde en van specialistische en hooggeschoolde arbeid; beschikbaarheid van arbeidspotentieel; wat is er nodig om potentiële kandidaten geschikt te maken; andere verplichtingen bij de opdracht die van invloed kunnen zijn. Bij de inschatting wordt informatie vanuit marktconsultaties en advies van het Werkgevers Servicepunt over arbeidsmarkt en beschikbaarheid kandidaten betrokken.

Dit sluit aan bij het proportionaliteitsbeginsel dat inhoudt dat de keuzes die een aanbestedende dienst maakt en de eisen en voorwaarden die zij stelt bij een aanbesteding, in redelijke verhouding dienen te staan tot de aard en omvang van de aan te besteden opdracht.

2.4 SROI percentage: maatwerk

Het percentage voor SROI kan als maatwerk hoger of lager zijn dan 5 % volgens proportionaliteitⁱⁱⁱ. Bij proportionele en kansrijke mogelijkheden voor het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt een hoger percentage dan 5 % uitgevraagd. Er wordt uitgegaan van een percentage van de opdrachtsom.

Het vaststellen van het percentage vraagt maatwerk. Bijvoorbeeld bij opdrachten in het fysieke domein hebben we in de huidige arbeidsmarkt te maken met 'tekortsectoren'. Hierbij is een maatwerk beoordeling van de SROI kansen met input vanuit het WSP over de beschikbaarheid van arbeidspotentieel en wat er nodig is om potentiële kandidaten geschikt te maken belangrijk. Bij maatwerk hoort uitvragen op een manier dat SROI zal bijdragen aan nieuwe aanwas vanuit onderwijs en werkzoekenden

Is de totale loonsom voor opdrachtnemer aantoonbaar minder dan 30% van de totale aanneemsom bij het contract, dan is bijv. een lager % van de opdrachtwaarde i.v.m. proportionaliteit noodzakelijk. En is de loonsom lager dan 10% dan kan de uitkomst zijn dat SROI niet wordt opgenomen in de aanbesteding. Overheidsopdrachten voor leveringen hebben vaak een kleine arbeidscomponent. Het stellen van SROI-eisen is dan al snel disproportioneel.

Gemiddeld zien we dat in de afgelopen jaren percentages tussen de 2 en 5 % worden gehanteerd. Als basis richtlijn voor het toepassen van SROI hanteren we, toegepast vanaf drempelbedrag:

- Loonsom >30% - 5% SROI indien proportioneel
- Loonsom <30% - 2% SROI indien proportioneel
- Loonsom <10% - geen SROI tenzij proportioneel

2.5 Gunningscriterium

De contracteis met SROI als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde kan optioneel in combinatie worden toegepast met een gunningscriterium. Met gebruikmaking van een gunningscriterium is het mogelijk uit te dagen tot 'meer': wat is de ondernemer bereid nog meer te doen dan de concurrent? Een gunningscriterium wordt alleen toegepast bij opdrachten als het marktsegment zich er bij uitstek voor leent en er relatief veel potentieel is voor SROI. Denk aan werkzaamheden waarvoor weinig of geen scholing volstaat. De haalbaarheid van een hoger SROI percentage zal in alle gevallen zorgvuldig door de gemeente worden afgewogen. In dit geval kunnen aanbieders bij inschrijving gevraagd worden een plan in te dienen hoe zij een bijdrage gaan leveren aan SROI. Dit plan wordt gescoord op kwantiteit en kwaliteit en telt mee bij de gunning.

3 De waardering van de SROI invulling

Opdrachtnemers kiezen zelf hoe zij hun SROI invullen binnen de door de regiogemeenten aangereikte mogelijkheden (Bouwblokken). SROI kan alleen voortbestaan als zowel de belangen van de gemeente, de doelgroep als de opdrachtnemer gediend worden. Het moet een win-win-win voor allen zijn.

De SROI verplichting of -inspanning wordt vertaald naar een percentage van de opdrachtwaarde. De opdrachtnemer moet dus een bepaald waarde inzetten als SROI invulling. De regiogemeenten werken al sinds 2015 met de flexibele bouwblokkenmethode. Veel gemeenten in Nederland hanteren deze werkwijze.

3.1 Bouwblokken

De bouwblokken staan in een tabel. Iedere doelgroep of activiteit heeft in het bouwblokkenmodel een bedachte waarde, een inspanningswaarde. De inspanningswaarde is niet de uitgave aan loon, maar is de waarde gebaseerd op de mate van inspanning voor de begeleiding van de doelgroep, d.w.z. de afstand tot de arbeidsmarkt in combinatie met de mate van besparingen op uitkeringslasten.

Het nieuwe bouwblokkenmodel staat in het 'Uitvoeringsprotocol social return on investment Zaanstreek-Waterland' 2020.

3.2 Mogelijkheden voor SROI-invulling

SROI is maatwerk. Samen met de opdrachtnemers wordt bekeken welke invulling het beste past. Om een ondernemer zoveel mogelijk vrijheid te geven bij de invulling van SROI past de arbeidsmarktregio de 'bouwblokkenmethode' toe. Werk en ontwikkeling staan bij de invulling van SROI voorop. Voor het invullen van de SROI-verplichting bestaan diverse mogelijkheden. Een combinatie van mogelijkheden is toegestaan. De opdrachtnemer maakt zelf een plan van aanpak in overleg met de SROI adviseur en de WSP adviseur.

3.2.1 Arbeidsparticipatie heeft de voorkeur

Dit gaat over betaald werk, dienstverbanden bieden of werkervaringsplaatsen bieden of BBL en Bol leerlingen een leerbaan of stage bieden. Ook opleidingskosten en bijzondere begeleidingskosten voor de kandidaten horen hierbij.

3.2.2 Daarnaast kan de opdrachtnemer 'Sociaal inkopen'

Als de invulling slechts voor een deel door arbeidsparticipatie kan, is het ook mogelijk de SROI verplichting in te vullen door sociaal inkopen van diensten of producten. Dit kan bij door de arbeidsmarktregio erkende sociaal ondernemers en sociale werkbedrijven.

3.2.3 Samenwerken met opdrachtnemers in projecten gericht op kandidaat-ontwikkeling

Gemeenten willen co-creatieve samenwerkingen aan gaan met bedrijven, onderwijs en/of andere maatschappelijke partners om kandidaten te ontwikkelen, bijv. leerwerktrajecten samen op zetten of bijv. de positie van werkenden zonder startkwalificatie en kwetsbare werkende statushouders verbeteren door samen een praktijkopleidingstraject te ontwikkelen. Het gaat hier om samenwerking op maat met specifieke afspraken over de manier waarop een of meerdere SROI verplichtingen worden ingezet voor de doelgroep. Dergelijke projecten kunnen ook met meerdere bedrijven worden vormgegeven.

3.2.4 Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten

Als een opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de SROI verplichting met de vorige opties, dan kan hij door het uitvoeren van maatschappelijke activiteiten in de gemeenten invulling geven aan de SROI verplichting.

Het gaat om inzet, in natura, door het verrichten van activiteiten die:

- arbeidsparticipatie of vakmanschap bevorderen. Denk bijv. aan gastlessen over bedrijf, branche of sector of bedrijfsbezoeken;

- actief bijdragen aan maatschappelijke initiatieven: combinatie van kennis, expertise of middelen delen. Bijvoorbeeld een communicatieplan of organisatieadvies voor een maatschappelijke stichting maken;
- zijn gericht op (taal)ontwikkeling van mensen, het bestrijden van eenzaamheid/sociaal isolement of die bijdragen aan de armoede en schuldenaanpak.

4 Monitoring en handhaving

Een belangrijke randvoorwaarde voor het laten slagen van SROI is goede monitoring en handhaving. Wat zijn de resultaten van het SROI beleid? En hoe presteren individuele opdrachtnemers?

4.1 Prestatie meten van opdrachtnemer

Opdrachtnemers maken bij aanvang van de opdracht een plan van aanpak waarin onder andere staat hoe zij de SROI verplichting gaan invullen. De opdrachtnemer is ervoor verantwoordelijk aantoonbaar te maken, in de beschikbaar gestelde registratie, dat, en op welke wijze, er resultaten zijn behaald voor SROI. De gemeenten monitoren de SROI- afspraken om na te gaan of een opdrachtnemer deze nakomt.

4.2 Verwerking persoonsgegevens

Bij de gegevensverwerking van SROI kandidaten handelen de gemeenten conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Om de naleving van deze contractuele SROI-verplichting te controleren hebben de gemeenten bepaalde persoonsgegevens nodig en is hier een grondslag voor, gerechtvaardigd belang. De gemeenten vragen alleen persoonsgegevens op die strikt noodzakelijk zijn.

4.3 Naleving

SROI is een van de verplichtingen in het contract. De SROI verplichting dient, net als alle andere contractuele verplichtingen, geheel nagekomen te zijn vóór het einde van de opdracht. Het kan voorkomen dat opdrachtnemers vanwege omstandigheden de voorgenomen SROI invulling niet helemaal uitvoeren. In het uitvoeringsprotocol is een nalevingsartikel opgenomen. Heeft de opdrachtnemer aan het einde van de looptijd van de opdracht de SROI verplichting niet volledig ingevuld, dan heeft de gemeente van rechtswege een direct opeisbare vordering op de opdrachtnemer ten bedrage van de openstaande SROI verplichting. Dit bedrag kan door de gemeente worden ingehouden op nog te betalen facturen aan de opdrachtnemer of op andere wijze ingevorderd worden. De gemeenten kiezen ervoor om consequenties te verbinden aan het niet nakomen van de SROI verplichting. Als de SROI-verplichting niet kan worden ingevuld, wordt eerst samen met opdrachtnemer naar een oplossing gezocht. De vordering wordt niet opgelegd indien naar de mening van opdrachtgever de opdrachtnemer (aantoonbaar) niets te verwijten valt bij het niet voldoen aan de SROI-eis.

Het niet of onvolledig nakomen van de SROI verplichting kan tevens tot gevolg hebben dat de opdrachtnemer bij toekomstige onderhandse opdrachten niet meer wordt uitgenodigd door de gemeente.

ⁱ Daar waar inkopen staat, kan ook aanbesteden worden gelezen en andersom.

ⁱⁱ Voorbehouden van opdrachten (art. 2.82 Aanbestedingswet) De nieuwe Aanbestedingswet geeft publieke organisaties de mogelijkheid opdrachten voor te behouden aan ondernemingen, werkplaatsen of programma's 'mits ten minste 30% van de werknemers van deze werkplaatsen, ondernemingen of programma's gehandicapte of kansarme werknemers zijn'. Organisaties die voldoen aan deze (wettelijke) criteria worden ook wel 30+- of Abw- organisaties genoemd.

ⁱⁱⁱ Uitgangspunt is dat het stellen van eisen een redelijke verhouding met de aanbestede opdracht moet hebben (artikel 1.10 Aw en paragraaf 3.5.6 Gids Proportionaliteit) en dat van geval tot geval beoordeeld moet worden of een social return-eis in een concreet geval passend is. PIANOo, expertisecentrum aanbesteden, adviseert om per opdracht te bekijken óf en op welke wijze SROI kan worden toegepast. SROI voorwaarden moeten in overeenstemming zijn met de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht, met name de beginselen van gelijke behandeling, non-discriminatie, transparantie en proportionaliteit.

Uitvoeringsprotocol social return on investment

Zaanstreek-Waterland 2020

MEER MOGELIJKHEDEN,
MEER KANSEN

Een leidraad voor opdrachtnemers van de gemeenten in de regio Zaanstreek – Waterland
bij de invulling van hun SROI verplichting
30 maart 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Toepassing van dit protocol	3
2. Doelstellingen SROI	3
3. Doelgroep SROI	3
4. Hulp bij invulling SROI	4
5. Brede mogelijkheden voor invulling SROI	4
A. Arbeidsparticipatie	4
B. Sociaal inkopen	4
C. Co-creatieve projecten gericht op kandidaat-ontwikkeling	4
D. Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten	5
6. Bouwblokkenschema – de waardering van SROI-invulling	5
7. Verantwoordelijkheid opdrachtnemer en opdrachtgever	7
8. Geen dubbelingen en geen verdringing	7
9. Niet-naleving van de SROI verplichting	7
10. Proces na gunning van de opdracht	7
11. Communicatie over SROI	8
12. Toelichting bij het bouwblokkenschema	8
13. Bijlage: Begrippenlijst bij Uitvoeringsprotocol SROI Zaanstreek-Waterland 2020	10

Inleiding

In de gemeenten in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland is het uitgangspunt dat iedereen zoveel mogelijk meedoet in de maatschappij, liefst door het hebben van betaald werk. Wie kan werken, wordt actief geholpen om een baan te krijgen. Om deze reden wordt sterk ingezet op beleid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Eén van de instrumenten om de arbeidsparticipatie en -ontwikkeling in samenspraak met werkgevers te verhogen, is social return on investment (SROI). Hierbij vragen gemeenten hun opdrachtnemers met SROI om iets terug te doen voor de samenleving, omdat ze een opdracht voor de gemeente gaan uitvoeren. De gemeenten in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland hebben met elkaar afspraken gemaakt om het SROI-beleid te verbreden, versterken en vernieuwen om op die manier de kansen van werkzoekenden te vergroten. Ondernemers krijgen bredere mogelijkheden om invulling te geven aan SROI. Voor werkzoekenden betekent de aanpak een versterking van de eigen talenten door training, scholing, werkervaring en meer perspectief op duurzaam werk.

Maatwerk

SROI is maatwerk en wordt ná gunning in dialoog met de opdrachtnemer ingevuld. Er zijn tal van mogelijkheden om iets te betekenen voor de gemeente en haar inwoners. Om opdrachtnemers zoveel mogelijk vrijheid te geven bij de invulling van SROI wordt de bouwblokkenmethode toegepast. Hierbij zijn brede mogelijkheden voor invulling van de SROI verplichting beschikbaar. Ook innovatieve ideeën voor de invulling zijn welkom.

1. Toepassing van dit protocol

Dit protocol is van toepassing op alle gemeentelijke aanbestedingen waarbij een SROI-eis is opgenomen. Het bevat de handvatten die gebruikt kunnen worden om de SROI-eis in te vullen. Lokale of regionale ontwikkelingen of de aard van de opdracht kunnen aanleiding zijn voor gemeenten met opdrachtnemers afspraken te maken die afwijken van dit protocol.

Bij de aanbesteding wordt SROI als contracteis (bijzondere uitvoeringsvoorwaarde) opgenomen. Opdrachtnemer verplicht zich bij de inschrijving om een bepaald percentage van de opdrachtwaarde in te zetten voor SROI.

2. Doelstellingen SROI

De doelstellingen van SROI zijn:

- Bijdragen aan opgaven op de arbeidsmarkt:
 - Vergroten van (arbeids)participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
 - Voorkomen en terugdringen van voortijdige schooluitval;
 - Verbinden onderwijs en arbeidsmarkt;
- Stimuleren sociaal ondernemerschap;
- Bijdragen aan andere sociale en maatschappelijke opgaven van de gemeente.

3. Doelgroep SROI

Tot de doelgroep van SROI behoren:

- Personen met een indicatie Beschut werk;
- Personen met een arbeidsbeperking die onder de banenafpraak vallen (doelgroepregister);
- Personen met een uitkering Participatiewet, WW, WGA, WIA, WAO;
- Voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren die niet meer naar school kunnen;
- Leerlingen Beroeps Opleidende leerweg (BOL) en Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL);
- Leerlingen Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (PrO);
- Werkzoekende niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers);
- Werkenden zonder startkwalificatie en kwetsbare werkende statushouders.

4. Hulp bij invulling SROI

Voor de invulling van SROI wordt samengewerkt met partners in het Werkgeversservicepunt Zaanstreek-Waterland (WSP) en met andere maatschappelijke partners. De SROI-adviseurs en WSP-adviseurs helpen de ondernemer op weg. De adviseurs verbinden bedrijven en organisaties aan sociale en maatschappelijke opgaven in de gemeente. Het WSP kan helpen met het vinden van passende kandidaten voor de werkgever. De WSP-adviseurs ondersteunen bij werving, selectie, matching en plaatsing. Zij geven informatie en advies over de beschikbare instrumenten en voorzieningen en over het passend maken van werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Gedurende de looptijd van het contract monitort de SROI-adviseur de resultaten en informeert de contractmanager van de gemeenten.

5. Brede mogelijkheden voor invulling SROI

De invulling van SROI vindt in eerste instantie op de opdracht plaats. Als het invullen niet mogelijk lijkt op de opdracht, kijk dan ook naar arbeidsparticipatiemogelijkheden binnen de bredere bedrijfsvoering en bij onderaannemers. Daarnaast zijn er mogelijkheden van sociale inkoop en co-creatieve samenwerkingsprojecten. Als dit ook niet mogelijk is, dan kan opdrachtnemer in overleg met en na toestemming van de opdrachtgever invulling geven door een bijdrage aan maatschappelijke activiteiten.

Voor het invullen van de SROI-verplichting bestaan aldus de volgende mogelijkheden: **A, B of C en als laatste D**. Dit is ook de volgorde van voorkeur. Een combinatie van deze mogelijkheden is toegestaan. De opdrachtnemer maakt zelf een plan van aanpak in overleg met de SROI-adviseur en de WSP-adviseur.

A. Arbeidsparticipatie

Het werk bieden aan kandidaten heeft de voorkeur. Het kan gaan over betaald werk, een leerbaan, stage of werkervaringsplek. Ook opleidingskosten en bijzondere begeleidingskosten voor de kandidaten horen hierbij. Opleiding kan bijvoorbeeld gericht zijn op vakinhoudelijke kennis, maar ook op het verkleinen of wegnemen van taalachterstand.

B. Sociaal inkopen

De SROI verplichting kan ook worden ingevuld door sociaal inkopen van diensten of producten bij door de arbeidsmarktregio erkende sociaal ondernemers. Hierbij hanteren we de internationaal geaccepteerde [definitie](#) van 'sociale onderneming'. Ook de Sociaal Economische Raad (SER) heeft deze geadopteerd. Social Enterprise NL heeft deze ontwikkeld tot een landelijke [Code Sociale Ondernemingen](#). Sociaal inkopen betreft zodoende een diensten- of productenafname van:

- een sociale werkvoorziening (SW bedrijven of ook wel de sociale werkplaats genoemd);
- een sociale onderneming, d.w.z. lid code sociale ondernemingen of lid social enterprise, of gelijkwaardig en dit op onafhankelijke wijze kunnen aantonen;
- een PSO-30+ gecertificeerde onderneming, d.w.z. minimaal 30% van de werknemers is gehandicapt of kansarm. Als een onderneming (nog) niet in het bezit is van een PSO-30+ certificaat, maar wel onafhankelijk (via vergelijkbare certificering of accountantsverklaring) kan aantonen dat zij voldoen aan gelijke criteria, geldt dat minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm moeten zijn.

C. Co-creatieve projecten gericht op kandidaat-ontwikkeling

Bij co-creatieve projecten gaat het om samenwerking met bedrijven, onderwijs en/of andere maatschappelijke partners om kandidaten te ontwikkelen. Bijvoorbeeld een praktijkopleidingstraject dat ook ingezet kan worden om de positie van werkenden zonder startkwalificatie en kwetsbare werkende statushouders te verbeteren of een Wijkleerbedrijf voor de zorg. Het gaat hier om samenwerking op maat, met specifieke afspraken over de manier waarop een of meerdere SROI

verplichtingen worden ingezet voor de doelgroep. Dergelijke projecten kunnen ook met meerdere bedrijven worden vormgegeven.

D. Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten

Als een opdrachtnemer geen - of niet volledig - invulling kan geven aan de SROI verplichting met de opties **A, B en C**, dan kan hij (na overleg en goedkeuring) door het uitvoeren van activiteiten die bijdragen aan andere maatschappelijke opgaven in de gemeenten invulling geven. Denk aan activiteiten gericht op (arbeids)participatie, armoedebestrijding, eenzaamheid, gezondheidsbevordering of onderwijs. Voorwaarde is dat deze activiteiten een relatie hebben met de arbeidsmarkt, het onderwijs en/of de maatschappelijke beleidsdoelen van de gemeenten. Het gaat om inzet, in natura, door het verrichten van activiteiten die:

- arbeidsparticipatie of vakmanschap bevorderen. Denk bijv. aan gastlessen over het bedrijf, de branche of sector, bedrijfsbezoeken;
- actief bijdragen aan maatschappelijke initiatieven: combinatie van kennis, expertise of middelen delen. Bijvoorbeeld een communicatieplan of organisatieadvies voor een maatschappelijke stichting maken;
- zijn gericht op (taal)ontwikkeling van mensen, het bestrijden van eenzaamheid/sociaal isolement of die bijdragen aan de armoede en schuldenaanpak.

6. Bouwblokkenschema – de waardering van SROI-invulling

Om de waarde van de inspanningen voor de SROI verplichting te meten, gebruikt de gemeente de bouwblokkenmethode. Iedere doelgroep of activiteit heeft in het bouwblokkenmodel een bedachte waarde, een inspanningswaarde. De inspanningswaarde is niet de uitgave aan loon, maar er is rekening gehouden met de mate van inspanning voor de begeleiding van de doelgroep, d.w.z. de afstand tot de arbeidsmarkt. Met andere woorden hoe moeilijker de kandidaat doorgaans aan betaald werk komt of blijft, des te hoger de inspanningswaarde waarmee wordt gerekend. Lokale of regionale ontwikkelingen of de aard van de opdracht kunnen aanleiding zijn voor gemeenten met opdrachtnemers andere afspraken te maken over de toepassing van de bouwblokken.

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT BOUWBLOKKEN SCHEMA ARBEIDSMARKTREGIO ZAANSTREEK-WATERLAND

	Bouwblok	SROI waarde	Duur meetellen
A. Arbeidsparticipatie			
	Betaald dienstverband	per jaar per fte (36 uur)	
1	Beschut werk	50.000	Altijd
2	Banenaafpraak (doelgroepregister, ook Wajong, Wsw)	40.000	Altijd
3	Wsw detachering	Factuurbedrag	
4	WIA/WAO	35.000	5 jaar
5	Participatiewet	35.000	2 jaar
6	Voortijdig schoolverlaters / kwetsbare jongeren tot 27	35.000	2 jaar
7	Na uitstroom BBL 1-2, VSO, PrO	35.000	2 jaar
8	Niet Uitkeringsgerechtigde (P-wet Nugger)	15.000	1 jaar
9	WW	15.000	1 jaar
Werkervaringsplaats			
10	Werkervaringsplaats	7.500	1250,- per maand
Leerlingen			
11	Leerling BBL leerbaan niveau 1-2	20.000	Studieperiode
12	Leerling BBL leerbaan niveau 3-4	10.000	Studieperiode
13	Leerling BOL stage niveau 1-2	7.500	Studieperiode
14	Leerling BOL stage niveau 3-4	5.000	Studieperiode
15	Leerling VSO/Praktijkonderwijs stage	10.000	Studieperiode
Extra			
16	Dienstverband onbepaalde tijd	10.000	Eenmalig/naar rato
17	Dienstverband 50 +	10.000	Eenmalig/naar rato
18	Dienstverband statushouder/personen met taalachterstand	15.000	Eenmalig/naar rato
19	Opleidingskosten	Kosten in overleg en na goedkeuring	
20	Bijzondere begeleidingskosten	Kosten in overleg en na goedkeuring	
21	Prestatie ladder Socialer Ondernemen (PSO) trede 1, trede 2, trede 3	Korting SROI-verplichting 10%, 25%, 50%	Eenmalig
22	PSO-ladder, 30+ = minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm	Vrijstelling SROI-verplichting	Eenmalig
B. Sociaal inkopen			
23	Sociaal inkopen van diensten of producten bij <ul style="list-style-type: none"> • een sociale werkvoorziening • een sociale onderneming • PSO 30+ gecertificeerde organisatie 	Factuurbedrag	
C. Co-creatieve projecten			
24	Co-creatief project gericht op kandidaat-ontwikkeling	Waarde traject	
D. Maatschappelijke activiteiten			
25	Hulp, kennis en expertise bieden, in natura, aan maatschappelijke activiteiten en initiatieven	Waarde in uren op basis van goedgekeurd plan	

7. Verantwoordelijkheid opdrachtnemer en opdrachtgever

De opdrachtnemer is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor de invulling van zijn SROI verplichting. Er is sprake van een contractuele verplichting om aan de eis te voldoen. De SROI adviseurs en WSP adviseurs kunnen de opdrachtnemer adviseren en ondersteunen bij de invulling van de SROI verplichting. De gemeente en haar partners in het WSP hebben echter geen leveringsverplichting van kandidaten.

8. Geen dubbelingen en geen verdringing

Het is niet toegestaan om kandidaten die in andere gemeenten zijn meegerekend voor de invulling van een SROI-verplichting, opnieuw mee te rekenen voor dezelfde periode.

SROI mag niet leiden tot verdringing van bestaande arbeidsplaatsen, leerwerkplekken of stageplaatsen. Op verzoek maakt de opdrachtnemer dit aannemelijk.

De opdrachtnemer verklaart geen vergoedingen of subsidie(s) te (hebben) ontvangen voor kosten (van opleiding of begeleiding) die hij opgeeft voor verrekening met de SROI-verplichting.

Verrekeningen voor de SROI-verplichting waarop de opdrachtnemer ten tijde van de verlening geen recht had, kan het college verrekenen met de SROI-verplichting op latere periodes.

9. Niet-naleving van de SROI verplichting

SROI is een contractuele verplichting en dus niet vrijblijvend. De SROI verplichting moet, net als alle andere contractuele verplichtingen, geheel nagekomen zijn vóór het einde van de opdracht. Heeft de opdrachtnemer aan het einde van de looptijd van de opdracht de SROI verplichting niet volledig ingevuld, dan heeft de gemeente van rechtswege een direct opeisbare vordering op de opdrachtnemer ten bedrage van de openstaande SROI verplichting. Dit bedrag kan door de gemeente worden ingehouden op nog te betalen facturen aan de opdrachtnemer of op andere wijze ingevorderd worden.

Als de SROI-verplichting niet kan worden ingevuld, wordt eerst samen met opdrachtnemer naar een oplossing gezocht. De vordering wordt niet opgelegd als naar de mening van opdrachtgever de opdrachtnemer (aantoonbaar) niets te verwijten valt bij het niet voldoen aan de SROI-eis.

Het niet of onvolledig nakomen van de SROI verplichting kan tevens tot gevolg hebben dat de opdrachtnemer bij toekomstige onderhandse opdrachten niet meer wordt uitgenodigd door de gemeente.

10. Proces na gunning van de opdracht

- Opdrachtnemer neemt binnen twee weken na gunning contact op met de SROI adviseur van de gemeente.
- De SROI-adviseur en de WSP-adviseur adviseren en faciliteren de opdrachtnemer - indien gewenst - bij het opstellen van een plan van aanpak voor de SROI invulling. De dienstverlening is beschikbaar met inachtneming van de onder punt 7 bepaalde verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer. De dienstverlening is telefonisch, via mail, via een adviesgesprek of uitnodiging voor een informatiebijeenkomst SROI.
- Opdrachtgever/SROI-adviseur maakt met opdrachtnemer afspraken op hoofdlijnen over de uit te voeren SROI-activiteiten eventueel in samenwerking met het WSP en/of andere partners.
- Opdrachtnemer mailt deze afspraken in een plan van aanpak binnen de afgesproken tijd naar socialreturn@gemeente.nl. De afspraken en tussentijds overeengekomen aanpassingen maken deel uit van het contract. Uiteraard staat het de opdrachtnemer vrij om ook al voorafgaande aan eventuele advisering aan de slag te gaan met zijn SROI invulling.
- Voor de monitoring van SROI maken opdrachtgever en opdrachtnemer gebruik van een registratiesysteem. Opdrachtgever geeft aan hoe vaak en in welke vorm de rapportage plaatsvindt.
- Opdrachtnemer is ervoor verantwoordelijk aantoonbaar te maken in de beschikbaar gestelde registratie, dat - en op welke wijze - er resultaten zijn behaald voor SROI. Ter controle en

verificatie van de gegevens van de SROI-invulling moeten documenten ter verantwoording/onderbouwing beschikbaar zijn. De gemeenten verwerken de gegevens van social return kandidaten op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

- Opdrachtnemer voert de SROI invulling uit gedurende de looptijd van de opdracht.
- Opdrachtnemer rapporteert volgens afspraak over de voortgang van de uitvoering van de SROI-invulling in het registratiesysteem.
- Binnen een maand na het einde van de opdracht heeft de opdrachtnemer zijn SROI-verantwoording in het registratiesysteem voltooid. Bij meerjarige contracten voltooit opdrachtnemer jaarlijks vóór februari zijn SROI-verantwoording van het afgelopen kalenderjaar.

11. Communicatie over SROI

Heeft de opdrachtnemer ná gunning van een opdracht van de gemeente vragen over de invulling van de SROI verplichting dan kunnen deze gesteld via onderstaande emailadressen.

- socialreturn@purmerend.nl bij opdrachten van gemeenten Beemster en Purmerend
- socialreturn@edam-volendam.nl bij opdrachten van gemeente Edam-Volendam
- contactgegevens inkoper bij opdrachten van Landsmeer
- socialreturn@over-gemeenten.nl bij opdrachten van gemeenten Oostzaan en Wormerland
- socialreturn@waterland.nl bij opdrachten van gemeente Waterland
- socialreturn@zaanstad.nl bij opdrachten van gemeente Zaanstad

Dit uitvoeringsprotocol is te downloaden van de websites van gemeenten. Op de websites staat ook informatie om de ondernemer verder op weg te helpen.

12. Toelichting bij het bouwblokkenschema

a. Waardebepaling kandidaten

De SROI waarde van de dienstverbanden in het bouwblokkenmodel is op jaarbasis (12 maanden) bij een fulltime dienstverband (36 uur per week), tenzij anders vermeld.

Een kandidaat kan - in principe - maximaal voor de duur van de opdracht worden meegerekend (dus langer of korter dan 12 maanden). De uiteindelijke SROI-waarde wordt daarnaast mede bepaald door het bouwblok waarin de kandidaat valt, het aantal werkuren per week en de maximale duur van meetellen behorende bij het bouwblok.

Bij de berekening van de SROI waarde van een kandidaat worden afwijkingen ten opzichte van het standaard bouwblok naar verhouding berekend, hetgeen resulteert in een gewogen social return waarde. Voorbeeldberekening:

Kandidaat heeft een WW-uitkering en krijgt een contract van 6 maanden voor 24 uur/week. De berekening gaat dan als volgt: $6/12$ (maanden) \times $24/36$ (uur) \times € 15.000,- (bouwblokwaarde) = € 5.000,- (gewogen social return waarde).

Er zijn 3 uitzonderingen op de 36 uren norm:

- Bij BBL geldt 32 uur/week als fulltime (4 dagen werken, 1 dag in de week naar school).
 - Bij de doelgroep Beschut werk wordt bij ≥ 31 uur/week de waarde van het bouwblok gerekend.
 - Bij de doelgroep Garantiebanen wordt bij $\geq 25,5$ uur/week de waarde van het bouwblok gerekend.
- b. De bouwblokwaarde is inclusief begeleiding tenzij er bijzondere begeleidingskosten worden afgesproken.
- c. Een kandidaat gestart binnen 12 maanden voorafgaand aan de opdracht, mag meetellen gedurende de looptijd van de opdracht, rekening houdende met de maximale duur van meetellen behorende bij het bouwblok.

- d. Proefplaatsingen tellen mee voor SROI wanneer er een betaald dienstverband van minimaal 6 maanden op volgt. In dat geval mag 50% van de periode van de proefplaatsing worden meegeteld.
- e. Bij overlap geldt de hoogste waarde. Wanneer bijv. een kandidaat een WW-uitkering heeft en daarnaast tot de doelgroep Banenafpraak hoort, wordt gerekend met het bouwblok Banenafpraak.
- f. Noodzakelijke instrumenten van werkgeversdienstverlening kunnen in overleg met de WSP-adviseur worden ingezet, ook bij co-creatieve projecten. Vergoedingen of subsidie(s) voor kosten (van opleiding of bijzondere begeleiding) trekt de ondernemer af van het bedrag dat hij opgeeft voor verrekening met de SROI-verplichting. Ook kunnen kosten niet bij meerdere opdrachten of bij meerdere gemeenten worden opgegeven als invulling SROI.
- g. Bouwblok 2. In dit bouwblok 'Garantiebanen' kunnen in overleg ook kandidaten meetellen die vanuit een tijdelijke garantiebaan, dus vanuit werk, de overstap naar het bedrijf met de SROI verplichting maken. Dit bevordert duurzaamheid van werk voor kandidaten.
- h. Bouwblok 10. Voor een werkervaringsplaats (WEP) geldt een waarde van 1250,- per maand ongeacht het aantal uren per week. De maximale duur van een WEP is afgesproken in de Re-integratieverordening van de regio. Opleidingskosten kunnen worden meegerekend. Begeleidingskosten kunnen worden meegerekend als de werkzoekende een beschut werk nieuw indicatie heeft en voor de doelgroep Banenafpraak in overleg.
- i. Bouwblok 12. Voor o.a. dit bouwblok kunnen in aanbestedingen bijzondere regels afgesproken worden, als leerlingen in een bepaalde sector geen afstand tot de arbeidsmarkt hebben en daarmee niet tot de doelgroep SROI behoren.
- j. Bouwblok 11-15. Vanuit maatwerk kunnen stages van werkzoekenden met een arbeidsbeperking vanuit andere opleidingen, in overleg, ook in aanmerking komen voor invulling van de SROI verplichting. Bijvoorbeeld een wjongere die een HBO of universitaire opleiding volgt.
- k. Bouwblok 18. Het betreft een concreet aantoonbare taalachterstand gebaseerd op de meetinstrumenten die in het kader van de aanpak laaggeletterdheid in de arbeidsmarktregio worden gehanteerd.
- l. Bouwblok 19. Gemeenten in Zaanstreek-Waterland hechten aan duurzame uitstroom. Dit betekent dat aan geplaatste kandidaten aangeboden opleidingen en trainingen voor certificaten, na overleg en goedgekeurd door de WSP- en SROI adviseur, verrekend kunnen worden met de SROI verplichting. De aangeboden opleiding of training moet aantoonbaar bijdragen aan het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van de kandidaat.
Voor kandidaten van buiten de arbeidsmarktregio Z-W tellen gemaakte kosten voor opleiding mee voor SROI voor zover de kosten aantoonbaar zijn gemaakt om de kansen van de kandidaat op de arbeidsmarkt te vergroten.
- m. Bouwblok 20. Bijzondere begeleidingskosten voor kandidaten uit de arbeidsmarktregio Z-W, kunnen ná overleg en goedkeuring door de WSP-adviseur worden ingediend voor verrekening met de SROI-verplichting. Voor kandidaten van buiten de arbeidsmarktregio Z-W, kunnen bijzondere begeleidingskosten ná overleg en onderbouwd gedurende maximaal drie maanden voor maximaal 2 uur per week per kandidaat worden meegerekend tegen een tarief van maximaal €75,- per uur. Bij een werkervaringsplaats kunnen begeleidingskosten alleen worden opgevoerd als de werkzoekende een beschut werk nieuw indicatie heeft en voor de doelgroep Banenafpraak in overleg.
- n. Bouwblok 21. Het gebruik van de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) bevordert inclusief werkgeverschap. Hoe hoger een ondernemer scoort op de Prestatieladder Socialer Ondernemen hoe inclusiever het bedrijf.
- o. Bouwblok 22. Bij een PSO 30 + gecertificeerde onderneming (of gelijkwaardig) is minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm.
- p. Bouwblok 23. Verrekening van sociaal inkopen gaat als volgt:
 - De facturen van SW bedrijf, ondernemingen met Code Sociale Ondernemingen, PSO 30+ (of gelijkwaardig) kunnen voor 100% in mindering worden gebracht op de SROI-verplichting.

- De facturen van ondernemingen die lid zijn van “Social Enterprise NL” (of gelijkwaardig) kunnen voor 50% in mindering worden gebracht op de SROI-verplichting.
 - BTW telt niet mee, materiaalkosten in overleg.
 - Korting geldt alleen voor de opdrachtnemer, niet voor de onderaannemer(s).
- q. Bouwblok 24. Afspraken over welke kosten van het traject voor SROI in aanmerking komen, gaan in overleg.
- r. Bouwblok 25. Als de opdrachtnemer (een deel van) de SROI verplichting door een bijdrage aan een maatschappelijke activiteit wil invullen, dan dient hij (na overleg en goedkeuring) een onderbouwd voorstel met urenberekening in bij de SROI-adviseur. Voor activiteiten die in tijd uitgedrukt kunnen worden, is het richtbedrag het aantal uren x uurloon van de betrokken medewerker(s) (met een maximum van € 100,- per uur ex. btw).

13. Bijlage: Begrippenlijst bij Uitvoeringsprotocol SROI Zaanstreek-Waterland 2020

Deze vindt u op de websites van de gemeenten.

Begrippenlijst bij Uitvoeringsprotocol SROI Zaanstreek-Waterland 2020

Banenafsprak

De Banenafsprak is een akkoord tussen de overheid, werkgevers en werknemersorganisaties om meer banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Werkgeversservicepunt Zaanstreek - Waterland staat klaar om u te ondersteunen bij de uitvoering van de afspraken. Kijk voor meer informatie op www.banenafspraken.nl.

<https://www.youtube.com/watch?v=V5UFmCiJ330>

<https://www.youtube.com/watch?v=Qw7dsHo8qgw>

Wat is een indicatie banenafsprak

Een Indicatie banenafsprak is een verklaring die u krijgt als u door een ziekte of handicap niet het minimumloon kunt verdienen. U kunt deze krijgen als de gemeente u naar werk begeleidt of heeft begeleid. Of als u het voortgezet speciaal onderwijs (vso), praktijkonderwijs (pro) of de entree-opleiding in het mbo volgt of volgde.

Kabinet en werkgevers hebben afgesproken dat ze banen gaan creëren voor mensen met een ziekte of handicap. Werkgevers moeten tot 2026 in totaal 100.000 banen realiseren voor mensen met een ziekte of handicap. De overheid doet dit voor 25.000 mensen met een ziekte of handicap. Deze afspraak heet de banenafsprak. Heeft u een Indicatie banenafsprak? Dan valt u onder de doelgroep van de banenafsprak. Wij nemen u dan op in het doelgroep-register. U heeft dan meer kans op werk. Want het is voor werkgevers financieel aantrekkelijk om iemand uit het doelgroep-register in dienst te nemen of te houden. Heeft u ondersteuning nodig bij het vinden of houden van werk? Neem dan contact op met uw gemeente.

Beroeps (be)geleidende Leerweg (BBL)

Een Beroepsbegeleidende Leerweg is een middelbare beroepsopleiding in de vorm van werkend leren. De leerling/ werknemer is in loondienst bij een (formele) werkgever en ontvangt loon volgens de CAO of loopt stage bij een werkgever en ontvangt hiervoor een stagevergoeding. Het opleidingsbedrijf moet erkend zijn door de brancheorganisatie.

Bij BBL (4 dagen werken, 1 dag naar school) geldt 32 uur werken als fulltime

Beroeps opleidende leerweg (BOL)

Een vorm van middelbaar beroepsonderwijs waarbij 20% tot 60% beroepspraktijkvorming is; de opleiding vindt voornamelijk plaats op school. Het bedrag voor 'BOL en overige stage' en 'Stage voor leerlingen VSO en praktijkonderwijs' is per volbrachte stageperiode (ongeveer 300 uur).

Beschut werk

Dit betreft kandidaten die een indicatie beschut werk van het UWV hebben

<https://www.youtube.com/watch?v=lgftn56BG14>

Code sociale ondernemingen

Als je een sociale onderneming wilt opzetten en tot een succes wilt maken, heb je aan een juiste definitie niet genoeg. Hoe vertaal je die definitie naar beleid en bedrijfsvoering? Hoe zouden deze eruit moeten zien? Dat staat uitgewerkt in de [Code Sociale Ondernemingen](#). De code toetst of sociale ondernemingen impact first zijn aan de hand van 5 principes, die tezamen laten zien waar sociaal ondernemen voor staat. Elk van de 5 principes wordt in de Code gevolgd door een praktische uitwerking. Als de sociaal ondernemer een beoordeling hiervan door een Review Board (peer review-collegiale evaluatie) doorstaat, wordt de sociale onderneming opgenomen in het Register Sociale Ondernemingen.

Is een onderneming opgenomen in het Register, dan kan iedereen – van consument tot overheid en van medewerker tot investeerder – zien dat het, tot diep in de vezels van de bedrijfsvoering, gaat om een sociale onderneming.

https://www.codesocialeondernemingen.nl/application/files/3615/8254/9435/00_Toelatingscriteria_vastgestelde_versie_06-02-2020.pdf

Doelgroep-register

Het doelgroep-register is een landelijk register, waarin alle mensen staan die vallen onder de banenafpraak. UWV beheert dit register. Met de gegevens uit het doelgroep-register kan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid controleren of werkgevers de afgesproken banen creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Werkgevers kunnen met uw burgerservicenummer zien of u in het doelgroep-register staat. En of u dus meetelt voor de banenafpraak.

De volgende mensen staan in het doelgroep-register en vallen onder de banenafpraak:

- Mensen die onder de Participatiewet vallen, van wie wij vaststellen dat zij niet zelfstandig 100% van het wettelijk minimumloon kunnen verdienen.
- Schoolverlaters van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en het praktijkonderwijs (pro) die zich hebben aangemeld bij UWV.
- Mensen met een WSW-indicatie (voormalige Wet Sociale Werkvoorziening).
- Mensen met oude Wajong of Wajong 2010 die kunnen werken.
- Mensen met een WIW-baan (voormalige Wet inschakeling werkzoekenden) of een ID-baan (voormalig Besluit in- en doorstroombanen).
- Mensen die via de Praktijkroute in het doelgroep-register instromen.
- Mensen met een ziekte of handicap die is ontstaan voor hun 18e verjaardag of tijdens hun studie, die alleen het wettelijk minimumloon kunnen verdienen met een werkvoorziening (bijvoorbeeld een vervoersvoorziening of een brailletoetsenbord).

Garantiebanen

Zie Banenafpraak, een garantiebaan is een baan voor een persoon die onder de banenafpraak valt. Deze persoon is ook opgenomen in het doelgroep-register.

MVO-activiteiten

Activiteiten die invulling geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen op het gebied van een inclusieve arbeidsmarkt.

Nugger

Niet-uitkeringsgerechtigde, persoon als bedoeld in de Participatie-wet, artikel 6, lid 1 onder a. De groep werkzoekenden die niet in aanmerking komt voor een uitkering en waarvoor de gemeente de opdracht heeft tot ondersteuning bij arbeidsinschakeling. Bijvoorbeeld een ouder die langere tijd voor een ziek kind heeft gezorgd, een verdienende partner heeft, en weer aan het werk wil gaan.

Online systeem

Zaanstad werkt met een online rapportagesysteem voor SROI. Hiermee kunnen bedrijven met een SROI verplichting de invulling online rapporteren en de SROI op hun contracten inzien. Om beleid van gemeenten tot een succes te maken zijn heldere afspraken én regie essentieel. Het is een web-based systeem waarin bijgehouden wordt in hoeverre een opdrachtnemer aan zijn SROI-verplichting heeft voldaan. Het is gebruiksvriendelijk door:

- heldere intuïtieve navigatie met tegels
- vraagt alleen die gegevens die nodig zijn voor de verantwoording
- meeste invoer door “klikken, selecteren en aanvinken”
- signalen voor de gebruiker op het moment dat actie nodig is
- te gebruiken op laptop, tablet en smartphone.

Het programma voldoet aan de richtlijnen van de AVG en de informatie die wordt ingevoerd, is beveiligd, zowel persoonsgegevens als contractinformatie.

Participatiewet

Iedereen die kan werken maar daarbij ondersteuning nodig heeft, valt onder de Participatiewet. De wet is er om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk te laten vinden. De Participatiewet is in de plaats gekomen voor de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (WSW), en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong).

Praktijkleren

De arbeidsmarktregio gaat in het kader van een landelijke pilot een derde leerweg binnen het MBO maken. Het gaat om een praktijkgerichte route voor mensen die (nog) geen volledig diploma kunnen behalen. Dit zorgt voor extra kansen om kwalificaties te behalen en vergroot zo de duurzame inzetbaarheid van mensen. Dit is waardevol voor mensen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De leerweg kan ook een opstap zijn naar vervolgonderwijs.

<https://www.s-bb.nl/onderwijs/kwalificeren-en-examineren/pilots-praktijkleren-met-de-praktijkverklaring-in-het-mbo>

PSO-ladder

De Prestatieladder Socialer Ondernemen is een landelijk meetinstrument en keurmerk dat de mate van sociaal ondernemen objectief zichtbaar maakt. Filmpje met korte uitleg PSO:

<https://www.youtube.com/watch?v=HpgAdzObiYk&feature=youtu.be>

De Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) van TNO bestaat uit twee componenten: Zo is het een vrij toegankelijk meetinstrument dat objectief bepaalt in welke mate een organisatie socialer (inclusiever) onderneemt. En een, na certificeringsproces, uit te geven keurmerk. De PSO is wetenschappelijk onderbouwd en uitgegroeid tot landelijk erkende norm voor inclusief ondernemerschap en inclusieve werkgevers. De PSO wordt jaarlijks doorontwikkeld o.b.v. nieuwste wetenschappelijke inzichten. Groeien op de PSO-prestatieladder is mogelijk door (directe) werkgelegenheid te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en (indirect) door aantoonbaar socialer in te kopen. Door in te kopen bij andere PSO-gecertificeerde organisaties groeit een organisatie ook op de PSO-prestatieladder. Daardoor vragen steeds meer organisaties en gemeenten de PSO uit richting hun eigen ketenpartners zoals leveranciers en opdrachtnemers. De acceptatie van de PSO bij SROI bij overheidsopdrachten groeit snel. De PSO wordt door meer dan een veertig procent van de Nederlandse gemeenten toegepast in het kader van SROI. Lees verder op:

www.pso-nederland.nl.

Opdrachtnemer voldoet aan de SROI-eis als:

- hij is gecertificeerd volgens de PSO van TNO (of een gelijkwaardige certificering of verklaring van accountant dat hij voldoet aan) PSO-ladder: trede 1, trede 2, trede 3 en krijgt respectievelijk een korting op de SROI-verplichting van 10%, 25%, 50%. Bij PSO-ladder 30+, is er een vrijstelling van de SROI-verplichting én
- aan opdrachtgever een certificaat hiervan overlegt met een geldigheidsduur gelijk aan of groter dan de looptijd van de opdracht.
- Als de geldigheid van het certificaat verloopt tijdens de opdracht en het certificaat niet wordt verlengd, of de certificering na de startdatum van de opdracht wordt behaald, moet de SROI-eis alsnog, naar rato (tijdsduur zonder certificering tijdens de opdracht/tijdsduur opdracht), ingevuld worden.

PSO – 30 + certificering

Bij een PSO – 30 + gecertificeerde organisatie is minimaal 30% van de werknemers gehandicapt of kansarm. Indien een organisatie niet in het bezit is van een PSO certificaat, maar wel gelijkwaardig dan gelden dezelfde kortingspercentages. Dit betekent dat de organisatie onafhankelijk kan aantonen (bijvoorbeeld middels een vergelijkbare certificering of een accountantsverklaring) dat ze mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam aan het werk hebben (zie art. 20 lid 1 van de aanbestedingsrichtlijn 2014/24)

Social Enterprise NL

Social Enterprise NL ondersteunt sociaal ondernemers door hun zichtbaarheid te vergroten en hen met raad en daad bij te staan via het ledenprogramma. Dit is een stichting zonder winstoogmerk.

Sociale onderneming

Sociale ondernemingen streven primair en expliciet een maatschappelijk doel na. Dat wil zeggen dat zij een maatschappelijk probleem willen oplossen. Daarnaast is een sociale onderneming financieel zelfvoorzienend en sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd; De sociale onderneming moet deelnemer zijn van de "Code Sociale Ondernemingen" / www.codesocialeondernemingen.nl of lid zijn van "Social Enterprise NL" / www.social-enterprise.nl of gelijkwaardig d.w.z. dit op onafhankelijke wijze kunnen aantonen.

SROI

Social return on investment: Het opnemen van sociale voorwaarden bij inkoop- of aanbestedingstrajecten

Startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger.

Voortijdige schoolverlaters

Voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren: Voortijdig schoolverlaters zijn alle jongeren tussen de 18 en 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder een havo, vwo of (minimaal) MBO-2 diploma. Voor deze jongeren geldt de kwalificatieplicht. Dit betekent dat de RMC hen gaat benaderen met als doel alsnog een startkwalificatie te behalen.

Ook kwetsbare leerlingen tot 27 jaar zonder startkwalificatie die uitvallen op school, vallen onder deze groep. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of mbo niveau 2 of hoger.

VSO

Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Wajong

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten

De Wajong is bedoeld voor mensen die op jonge leeftijd door ziekte of handicap over een verminderd arbeidsvermogen beschikken en daardoor niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen. De Wajong kent drie regelingen:

- oWajong voor jonggehandicapten die voor 2010 zijn ingestroomd in de Wajong, dit is de oude Wajong-regeling;
- Wajong 2010 voor jonggehandicapten die zijn ingestroomd tussen 2010 en 2014;
- Wajong 2015 voor jonggehandicapten die zijn ingestroomd vanaf 2015 en is bedoeld voor mensen die op jonge leeftijd een ziekte of handicap kregen waardoor ze nu en in de toekomst geen mogelijkheden hebben om te werken (dit noemt men duurzaam geen arbeidsvermogen).

Vanaf 2015 is de Wajong niet langer toegankelijk voor jonggehandicapten die 18 jaar worden en arbeidsvermogen hebben. Zij vallen onder de Participatiewet en hebben mogelijk recht op hulp van de gemeente bij het vinden van werk en mogelijk ook op bijstand.

WAZ

WAZ (Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen). Tot 1 augustus 2004 was de WAZ de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen.

Werkervaringsplaats

Werken met behoud van uitkering met toestemming van de uitkerende instantie.

Werkervaringsplaats P-wet volgens de verordening van de gemeenten in de arbeidsmarktregio Z-W

Werkgeversservicepunt Zaanstreek-Waterland

Het Werkgevers Servicepunt Zaanstreek-Waterland (WSP) is een regionaal samenwerkingsverband van gemeenten en UWV. Zij werken samen met veel partners op de arbeidsmarkt, zoals ondernemers, uitzendbureaus, het onderwijs, diverse hulpverleningsinstanties en welzijnsorganisaties.

U kunt er terecht met al uw werkgeversvragen en voor kosteloze werving en selectie van personeel. Werkgevers die sociaal willen ondernemen kunnen zij extra ondersteunen met deskundig advies, financiële voordelen en regelingen. <http://www.wspzaanstreek-waterland.nl/>

Werkom

Werkom is het leerwerkbedrijf van de gemeenten Zaanstad en Purmerend. Het leerwerkbedrijf dat werkt voor iedereen! Voor iedereen die werk zoekt. Voor iedere werkgever die (extra) werknemers

nodig heeft. Voor iedere opdrachtgever die inclusief wil ondernemen. Werkom staat daarbij voor verbinding. De verbinding van mens(ontwikkeling), werk(perspectief) en de arbeidsmarkt. Werkom brengt mensen en organisaties bij elkaar om mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt die graag willen werken, weer aan het werk te krijgen en duurzaam aan het werk te houden. Op deze verbindende manier wordt door Werkom invulling gegeven aan de taken vanuit de Participatiewet die in opdracht van de gemeenten Zaanstad en Purmerend worden uitgevoerd.

<https://www.werkom.nl/>

WIA/WAO

WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen)

De WIA is bedoeld voor mensen die tijdens het arbeidzame leven door ziekte niet of niet meer kunnen werken. De WIA kent twee regelingen:

- Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA) is bedoeld voor mensen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn (35-80%) en voor personen die wel volledig arbeidsongeschikt zijn bevonden (80-100%), maar bij wie nog wel een kans op herstel is;
- Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) is bedoeld voor personen die onder de WIA vallen en die weinig tot geen arbeidsmogelijkheden hebben en waarbij ook geen herstel meer is te verwachten.

Niet iedereen die een WIA-uitkering aanvraagt, krijgt deze ook toegekend. Als er sprake is van een arbeidsongeschiktheidspercentage van minder dan 35%, wordt de WIA-aanvraag afgewezen. Een deel van deze mensen kan mogelijk wel aanspraak maken op een WW-uitkering.

De kandidaten voor wie de werkgevers ingevolge de Wet Verbetering Poortwachter een verplichting tot re-integratie hebben vallen niet onder de SROI doelgroep.

De WAO was de voorganger van de WIA en bedoeld voor mensen die vóór 1 januari 2004 een langdurige ziekte of handicap kregen. Instroom in de WAO is nog uitsluitend mogelijk voor mensen die eerder een WAO-uitkering ontvingen en niet voor nieuwe aanvragen.

WW

Werkloosheidswet.